

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.391/2017/6.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke
. Osztovits András előadó bíró
. Tibold Ágnes bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Virág István Ügyvédi Iroda ügyintéző:
Dr. Virág István ügyvéd

Az alperesek: I. rendű
II. rendű

Az alperesek képviselői: Kovács Kázmér Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr.
Kovács Kázmér ügyvéd I. rendűért
Dr. Kökény Zoltán ügyvéd II. rendűért

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi
Ítéltábla 21.Gf.40.515/2016/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Székesfehérvári
Törvényszék 16.G.40.110/2015/37. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 635.000 (hatszázharmincötezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2008. szeptember 11-én a felperes pályázatot hirdetett a tulajdonában lévő „kivett csónakház” ingatlannyilvántartási megnevezésű ingatlanrész hasznosítására. 2009. július 10-én a felperes a pályázat nyertesével a II. rendű alperessel határozatlan időtartamú bérleti szerződést kötött, amely - többek között - tartalmazta azt is, hogy a II. rendű alperes az ingatlanon építési beruházást valósít meg.

- [2] 2010. szeptember 23-án a peres felek háromoldalú megállapodást (a továbbiakban: megállapodás) kötöttek, amelyben rögzítették, hogy a II. rendű alperes az építési beruházást 250.000.000 Ft önerőből és 750.000.000 Ft hitelből kívánja megvalósítani. Az I. rendű alperes vállalta, hogy a II. rendű alperes részére a beruházás létrejöttéhez kölcsönt nyújt. A megállapodás értelmében a felperes kötelezte magát, hogy amennyiben az I. rendű alperes - meghatározott feltételek esetén - a II. rendű alperessel kötött kölcsönszerződést felmondja, úgy a II. rendű alperessel adásvételi szerződést köt a perbeli ingatlanra azzal a feltétellel, hogy a teljes vételárat az I. rendű alperes által vezetett elkülönített számlára utalja át. A 4.d. pont szerint az I. rendű alperes és a felperes egyeztethetnek egymással annak érdekében, hogy megvizsgálják annak lehetőségét is, miszerint a kölcsönszerződések alapján fennálló tartozás megfizetése részben vagy egészben a felperes által az I. rendű alperestől esetlegesen felvett hitelből történjen. A 4.e. pont alapján a felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy az I. rendű alperes értesítésétől számított 60 napon belül megvásárolhatja a II. rendű alperes üzletrészának 100 %-át.
- [3] A megállapodás 5. pontja értelmében az I. rendű alperes zálogjoga alapján jogosult volt a perbeli ingatlan, vagy a II. rendű alperes üzletrészának értékesítésére. Az 5. pont 3. bekezdése szerint a felperes kötelezettséget vállalt arra is, hogy az értékesítés során az első árverésen részt vesz és azon a vételárral azonos összegben, azonos ajánlatot tesz és nyertes ajánlat esetén a teljes vételárat maradéktalanul megfizeti.
- [4] A II. rendű alperes a beruházást megvalósította, a megépült létesítmény üzemeltetését 2012 augusztusában megkezdte. Az I. rendű alperessel kötött kölcsönszerződésekből eredő fizetési kötelezettségével késedelembe esett, ezért az I. rendű alperes azokat felmondta. 2013. március 14-én közölte az I. rendű alperes a felperessel, hogy a megállapodás szerinti vételi kötelezettsége beállt. Felhívta a felperest, hogy 707.272.728 Ft-os vételáron a felépítmények, vagy a II. rendű alperes 100 %-os üzletrészának átruházására kösse meg az adásvételi szerződést.
- [5] 2013. április 26-án hozott határozatában a felperes képviselő testülete arról döntött, hogy a létesítményeket megvásárolja, amihez 700.000.000 Ft összegű, forint alapú, 8 éves futamidejű, fejlesztési célú hitelt kívánt felvenni. Magyarország Kormánya az 1035/2013.(VI.30.) kormányhatározatával ehhez nem járult hozzá. 2013. május 13-án a II. rendű alperes úgy nyilatkozott, hogy az ingatlant nem kívánja értékesíteni, ezért az I. rendű alperes árverést írt ki és értesítette a felperest, hogy a szerződés szerinti vételi kötelezettségét az árverés keretében gyakorolja. Erre az árverésre - a II. rendű alperessel szemben indult bírósági végrehajtásra tekintettel - nem került sor.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [6] A felperes keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a megállapodás 4., 5. és 9. pontjának a felperes adásvételi szerződéskötési, vagy árverési vételi kötelezettségére, annak gyakorlására, a vételár meghatározására és a vételi kötelezettség elmulasztása nyomán az I. rendű alperesnek fizetendő általános kártérítésre vonatkozó rendelkezései jogszabályba, elsősorban a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvt.) 7. § (1) bekezdésébe, 17. § (1) bekezdésébe, a felperes költségvetéséről szóló 7/2016.(II.18.) ÖK rendelet 22. § (2) bekezdésébe ütköznek, ezért semmisek.
- [7] Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy a megállapodás 4., 5. pontjában foglalt adásvételi szerződés megkötése, illetve árverési vételi kötelezettség teljesítése a felperesnek fel nem róható okból lehetetlenül és erre tekintettel a felperes a szerződés megkötését a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: rPtk.) 208. § (5) bekezdése alapján megtagadhatja.
- [8] Harmadlagosan a megállapodás módosítását akként kérte, hogy amennyiben az adásvételi szerződés megkötésére irányuló, illetve az árverési vételi kötelezettségét teljesítenie kell, úgy azt legfeljebb a létesítmények piaci értékének megfizetésével teljesíthesse.
- [9] Negyedleges keresete arra irányult, hogy a felperes a vételi kötelezettségét az I. rendű alperes által igényelt összeg helyett, 503.000.000 Ft piaci forgalmi értéken, 10 év alatt, évi egyenlő részletekben teljesíthesse.
- [10] Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. A II. rendű alperes a kereset teljesítését nem ellenezte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint az elsődleges kereseti kérelemben megjelölt szerződéses rendelkezések nem ütköznek a felperes által hivatkozott jogszabályokba, mert az érvénytelenségi oknak a szerződés megkötésekor kell fennállnia. Az Nvt., illetve az önkormányzati rendeletek ezt követően léptek hatályba, visszaható hatályuk, alkalmazhatóságuk nem állapítható meg. Az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak az rPtk. 312. § (1) bekezdése szerinti lehetetlenülésre való hivatkozást sem. A megállapodásból nem állapítható meg az, hogy a felperes a vételi és a vételár fizetési kötelezettségét kifejezetten és kizárólagosan hitelfelvétel útján teljesíti. Az a tény, hogy a felperes a 2015. évi költségvetésében a megállapodás alapján vállalt fizetési kötelezettség szerepelt, azt támasztja alá, hogy a fizetési kötelezettségével költségvetési szinten is számolnia kellett. Az elsőfokú bíróság a harmadlagos és a negyedleges kereseti kérelmet a megállapodásnak a bíróság általi módosítása iránti igényként bírálta el, az ezt szabályozó rPtk.

241. §-ában írt törvényi feltételeket azonban e kereseti kérelmek vonatkozásában sem találta megállapíthatónak.

- [12] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: szerződési nyilatkozat semmisségének megállapítása csak olyan érvénytelenségi ok alapján lehetséges, amely a szerződéskötéskor már fennállt. Ezért a peres felek megállapodása megkötésének időpontjában hatályba nem lépett jogszabály rendelkezéseibe ütközés miatt a perbeli megállapodás kikötései semmisségének megállapítására nem kerülhet sor. A másodfokú bíróság az Alkotmánybíróságnak a visszamenőleges jogalkotás és jogértelmezés tilalmára vonatkozó joggyakorlatára is hivatkozva utalt arra, hogy sem az Nvt., sem az önkormányzati rendelet később hatályba lépett szabályai nem vonatkoztathatók a perbeli megállapodás érvényességére.
- [13] A teljesítés lehetetlenné válására vonatkozó másodlagos kereseti kérelem elbírálása körében a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal: azt kellett vizsgálni, hogy a felek megállapodása tartalmazta-e, hogy a felperes a vételár fizetési kötelezettségét csak hitelből teljesíti, illetve csak akkor, ha az más feladatai ellátását nem veszélyezteti. A másodfokú bíróság szerint a perbeli megállapodásnak nincs olyan rendelkezése, amely ezt a kizárólagos felperesi szándékot juttatná kifejezésre, így szükségtelen volt ennek a tényállításnak a bizonyítása érdekében előterjesztett tanúmeghallgatás is.
- [14] Az rPtk. 241. §-a szerint bírósági szerződésmódosítás jogszabályi feltételeit vizsgálva, a másodfokú bíróság arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy a megállapodás nem minősül tartós jogviszonynak, így a hivatkozott jogszabályhely alkalmazására ez okból sem kerülhet sor. A másodfokú bíróság kifejtette: amennyiben ennek ellenére alkalmazni lehetne az rPtk. 241. §-át, úgy nem csupán a bírói szerződésmódosítást kívánó fél, hanem mindegyik szerződő fél érdekeinek mérlegelését kell elvégezni. Egy ilyen mérlegelésnél arra is tekintettel kell lenni, hogy a lehetséges módosítás megfelel-e a szerződés céljának, a felek szerződéskori akaratának.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan a másodlagos és a negyedleges kereseti kérelmeinek helytadó határozat meghozatalát kérte. Az elsődleges és a másodlagos felülvizsgálati kérelme vonatkozásában arra hivatkozott: mind az első, mind a másodfokú bíróság a Pp. 166. § (1) bekezdésébe, 206. § (1) bekezdésébe és 221. § (1) bekezdésébe ütköző módon utasította el tanúmeghallgatási indítványait, illetve hagyta figyelmen kívül azokat az okiratokat,

szakértői véleményeket, amelyekkel bizonyítani tudta volna, hogy a felperes kötelezettségvállalásának bankhitelből történő finanszírozása az I. rendű alperes részéről is elfogadottá vált. Az eljárt bíróságok tehát iratellenesen hagyták figyelmen kívül azt a tényt, hogy a felperes a kötelezettségeit csak azzal a feltétellel vállalta, hogy annak teljesítését hitelfelvétel útján teheti meg. Az első- és a másodfokú ítélet ez okból az Alaptörvény 38. cikkébe, az Nvt. 7. § (1) bekezdésébe, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 37. § (1) bekezdésébe, a felperes 7/2016. számú rendeletébe, a Ptk. 205. § (2) bekezdésébe, 207. § (1) bekezdésébe, 208. §-ba, 241. §-ába és 312. §-ába ütközik.

- [16] Harmadlagos felülvizsgálati kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a megállapodás 4-5. pontjában foglalt adásvételi szerződés teljesítése lehetetlenült. Álláspontja szerint a megállapodás megkötésekor még nyitva állt hitelfelvételi lehetőség jogszabályváltozások következtében bekövetkező megghiúsulása a teljesítést jogilag lehetetlenné tette. Utalt arra is: a felperes tárgyalásokat kezdeményezett a II. rendű alperessel a megállapodás szerinti adásvételi szerződés megkötésére, a II. rendű alperes azonban elzárkózott mind az ingatlan, mint az üzletrész értékesítésétől. A felperes önhibáján az érdekkörén kívül eső oknak minősül az is, hogy a kormány határozatával elutasította a felperes hitelfelvételi kérelmét. Mindezek alapján a teljesítése fizikailag is lehetetlenné vált. A lehetetlenülés egyéb szempontjaként hivatkozott a felperes arra, hogy a megállapodás vételi kötelezettséget szabályozó pontjai tartalmukat tekintve előszerződésnek minősülnek, egyúttal biztosítéki célt is szolgálnak, amely rendelkezések nem állnak ellentmondásba egymással.
- [17] Harmadlagos felülvizsgálati kérelmében az rPtk. 241. §-a alapján - konkrétan megjelölt tartalmú módosítását is kérte a megállapodásnak. Állította: a bíróságnak a hivatkozott jogszabályhely alapján szerződésmódosításkor a szerződéskötés kori érdekegyensúly helyreállítását kell végrehajtania. Álláspontja szerint a felperesnek csak azt kellett igazolnia, hogy a hitelfelvételt akadályozó jogszabályváltozás lényeges jogos érdekét sértette, amely kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Vitatta a jogerős ítéletnek azt a megállapítását is, hogy a megállapodás a felek között nem hozott létre tartós jogviszonyt.
- [18] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.
- [19] A II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett el.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [20] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította,

hogy az a hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.

- [21] A Kúria előrebocsátja, hogy az alperes által a felülvizsgálati eljárásban bejelentett új tény, miszerint a felperes a hitel felvételéhez a kormány hozzájárulását megkapta, az érdemi döntés meghozatala során nem volt figyelembe vehető, tekintettel arra, hogy a felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős ítélet, a jogerős ítélet jogszerűsége pedig olyan tények figyelembe vételével bírálható el, amely meghozatalának időpontjában fennálltak.
- [22] A felperes elsődleges, illetve másodlagos felülvizsgálati kérelmében azt állította, hogy a perben eljáró bíróságok a Pp. rendelkezései, ill. az rPtk. 205. § (2) bekezdésében, a 207. §-ban foglaltak, valamint a harmadlagos felülvizsgálati kérelem kapcsán kifejtendő jogszabályok megsértésével hozták meg döntésüket, ezért ítéleteik megalapozatlanok, jogszabálysértőek.
- [23] A Kúria úgy ítélte, hogy a perben eljáró bíróságok jogszerűen, a Pp. 3. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően mellőzték azon bizonyítási indítványok teljesítését, amelyeket a felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt.
- [24] Helytállóan foglaltak állást akként, hogy az adott tényállás mellett ügydöntő jelentősége a megállapodásban foglaltaknak van. Ebben nem nyert rögzítést, hogy a felperest vételi, vételár fizetési kötelezettség kizárólag sikeres hitelfelvétel esetén terheli, illetve ha az más önkormányzati feladatainak ellátását nem veszélyeztet. A Kúria e körben utal a megállapodás azon rendelkezésére, amely a II. rendű alperes által felvett kölcsönök, esetleg bekövetkező visszafizetési kötelezettsége tekintetében rögzíti annak lehetőségét, hogy a felperes az I. rendű alperestől kölcsönt vesz fel. E rendelkezés nem támasztja alá a felperes azon állítását, miszerint a megállapodás szerinti kötelezettségeit kizárólag hitelből vállalta teljesíteni, hiszen akkor ez a szerződésben rögzítést nyert volna.
- [25] A Kúria megítélése szerint a megállapodásban hivatkozott 080/201.(IV.15.) Ök. számú határozat figyelembe vételével sem lehet eltérő megállapításra jutni, figyelemmel annak a megállapodásban történt rögzítésére, hogy a hivatkozott önkormányzati határozat szerinti kötelezettségvállalás feltételeit a felek a megállapodásban szabályozzák. A megállapodásban foglaltakat tehát a perben eljáró bíróságok az rPtk. 207. §-ában írtaknak megfelelően értelmezték.
- [26] A felperes által kért tanúk meghallgatása, még abban az esetben is, ha vallomásuk esetlegesen a felperes előadását erősítenék, sem lenne alkalmas eltérő következtetés levonására, figyelemmel a megállapodás tartalmára. Ha ugyanis a felperes vételi szándékát csak hitelből kívánta volna teljesíteni, azt mint általa lényegesnek ítélt kérdést az rPtk. 205. § (2) bekezdése értelmében a megállapodásban kellett volna rögzítenie. Szemben a felperes álláspontjával az rPtk. 205. § (2) bekezdés utolsó mondata az adott tényállás mellett nem irányadó, mivel nem volt a szerződés megkötésének időpontjában olyan jogszabályi rendelkezés, ilyenre a

felperes sem hivatkozott, amely akként rendelkezett, hogy csak hitelből tehet eleget a perbeli fizetési kötelezettségének. A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, a megállapodás megkötését követően hatályba lépett jogszabályi rendelkezések - Nvt. 7. §-a, Áht. 37. §-a - ilyen rendelkezésnek nem tekinthetők.

- [27] A perben eljáró bíróságok nem sértették meg tehát a felülvizsgálati kérelemben megjelölt Pp. 166. §-át, a Pp. 206. § (1) bekezdését, illetve a 221. § (1) bekezdését. A bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatták, a beszerzett bizonyítékokat meggyőződésük szerint összességükben értékelték és a Pp. 221. § (1) bekezdése által előírtaknak megfelelően indokolási kötelezettségüknek is eleget tettek.
- [28] A harmadlagos felülvizsgálati kérelem tekintetében lényegében két kérdésben kellett a Kúriának állást foglalnia: egyrészt, hogy lehetetlenült-e a megállapodás teljesítése, másrészt, a szerződés bíróság általi módosításának feltételei fennállnak-e.
- [29] E kérdésekben történő állásfoglalás szempontjából is alapvető jelentősége van annak, hogy a perben nem nyert bizonyítást, miszerint a felperes csak hitelből vállalta a megállapodásban foglaltak teljesítését, illetve csak akkor, ha az közzeladatai ellátását nem veszélyezteti.
- [30] A Kúria egyetértett a perben eljáró bíróságok azon egyező jogi álláspontjával, miszerint sem jogi okból, sem fizikailag nem vált a szerződés teljesítése lehetetlenné és érdekbeli lehetetlenülés sem következett be.
- [31] A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Áht. 37. § (1) bekezdése, illetve az Ntv. hivatkozott rendelkezései a szerződés megkötésekor még nem voltak hatályban az ezzel kapcsolatban a jogerős ítéletben kifejtetteket a Kúria megismételni nem kívánja, azokkal maradéktalanul egyetértett. A kifejtett álláspont megfelel az Ntv. 17. § (1) bekezdésben írtaknak, amely szerint a törvény a hatályba lépését megelőzően jogszerűen és jóhiszeműen szerzett jogokat és kötelezettségeket nem érinti. Az Ntv. 7. § (1) bekezdés azt a követelményt írja elő, hogy a nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni, alapvető rendeltetése a közzeladat ellátása. Ez a követelmény a Kúria megítélése szerint az Ntv. hatálya lépése előtt a perbeli szerződés megkötésekor is elvárás volt, e jogszabályi rendelkezés jogi lehetetlenülést nem eredményezhet, ahogy az Áht. 37. §-a (1) bekezdésének rendelkezése sem. A kötelezettségvállalás időpontjában ez a rendelkezés, amely szerint kötelezettséget vállalni a kormányrendeletben foglaltak kivételével csak pénzügyi ellenjegyzés után lehet, a perben jogi jelentőséggel nem bír, mivel ez az rendelkezés a megállapodás megkötésekor még nem volt hatályban.
- [32] Az a tény, hogy a hitel felvételéhez a jogerős ítélet meghozataláig a kormány nem járult hozzá, nem eredményezett fizikai lehetetlenülést sem, hiszen a hitelfelvétel nem volt a megállapodásban foglaltak teljesítésének feltétele. Önmagában az, hogy egy szerződő fél nem tud (nem akar) teljesíteni, fizikai

lehetetlenülést, a szerződéstől való szabadulását nem eredményezi.

- [33] Az érdekbeli lehetetlenülés feltételei sem következtek be, mivel nem nyert bizonyítást, hogy a szerződéskötés után beállt változás miatt a szerződést csak előre nem látott rendkívüli nehézségek vagy aránytalan áldozat árán tudná a felperes teljesíteni.
- [34] A Kúria megítélése szerint a szerződés bíróság általi módosításának feltételei sem álltak fenn. A vételi jog gyakorlása egyszeri jogi aktussal valósul meg, így tartós jogviszonyt nem eredményez, ennek hiányában pedig a Ptk. 241. §-a alkalmazására nem kerülhet sor. A megállapodásban voltak olyan elemek, amelyek folyamatos jogviszonyt jelentettek például az alperesek viszonylatában, ugyanakkor a vételi jog gyakorlása tekintetében ez nem áll fenn. Egyébként, ha a 241. §-ban szabályozott feltételek megvalósultak volna, akkor is bírói mérlegeléstől függne a szerződés módosítása, amelynek körében a bíróságnak mindkét fél érdekeit figyelembe kell vennie.
- [35] A másodfokú bíróság helyesen mutatott rá, a felperes mint magánjogi jogalany kötötte meg a megállapodást. Önmagában az, hogy a kötelezettségvállalás feltételeként nem rögzített hitel felvétel a jogerős ítélet meghozataláig meghiúsult, nem eredményezhette a szerződés lehetetlenülését, illetve nem teheti indokolttá a szerződés bíróság általi módosítását.
- [36] A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott Alaptörvény 38. §-ának, illetve a felperes 7/2016. számú rendeletének megsértésére. Ezt a hivatkozást a Kúria érdemben nem vizsgálhatta figyelemmel a Pp. 272. §-ában foglaltakra. E körben ugyanis a felülvizsgálati kérelemben érdemi, kifejezetten ezen rendelkezésekkel összefüggő indokolás nem volt.
- [37] A Kúria mindezekre figyelemmel nem találta megállapíthatónak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértéseket, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [38] A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az I. rendű alperes - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire, a jogi képviselője által kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló - felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. A felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli. A II. rendű alperesnek a felülvizsgálati eljárásban megítélhető perköltsége nem merült fel.
- [39] A Kúria a döntését tárgyaláson hozta.

Budapest, 2017. szeptember 12.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk.
előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró